

บันทึก

เรื่อง ปัญหาตามมาตรา ๑๗ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ.๒๕๒๗ (การนำรายได้ที่ได้จากการขายน้ำตาลทรายและผลพลอยได้ทั้งหมดมาใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคาอ้อยและค่าผลิตน้ำตาลทรายเพื่อกำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร้อ้อยและโรงงาน)

กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ อก ๐๒๐๖/๘๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ ขอรื้อปัญหากฎหมายตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ ว่า กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ได้มีประกาศกำหนดเกี่ยวกับปริมาณการผลิตน้ำตาลทราย และเงื่อนไข และราคาในการรับซื้ออ้อยสำหรับฤดูการผลิตปี ๒๕๒๕/๒๕๒๖ ถึงปี ๒๕๒๙/๒๕๓๐ ซึ่งสูตรการคำนวณราคาอ้อยท้ายประกาศได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณราคาอ้อยไว้ด้วย ข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาปัญหาดังกล่าว มีดังนี้

๑. การคำนวณราคาอ้อยตามสูตรท้ายประกาศดังกล่าวเป็นการคำนวณโดยไม่นำรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้มาเป็นตัวคำนวณด้วย

๒. มาตรา ๘๖<sup>๑</sup> แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ.๒๕๒๗ ได้กำหนดให้ประกาศดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาการใช้บังคับของประกาศนั้น โดยจะมีผลสิ้นสุดการใช้บังคับในฤดูการผลิตน้ำตาลปี ๒๕๒๙/๒๕๓๐ นี้

๓. คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นพิจารณาเกี่ยวกับระบบการบริหารและหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการกำหนดราคาอ้อยเมื่อสิ้นสุดบทยเฉพาะกาลขึ้น ซึ่งคณะทำงานฯ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อสิ้นสุดกำหนดเวลาในบทยเฉพาะกาลแล้ว การกำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร้อ้อยและโรงงานน้ำตาล และการคำนวณราคาอ้อยและค่าผลิตน้ำตาลทราย นั้น จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามความในมาตรา ๑๗ (๒๓)<sup>๒</sup>

<sup>๑</sup>มาตรา ๘๖ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ เรื่องกำหนดปริมาณการผลิตน้ำตาลทราย และเงื่อนไข และราคา ในการรับซื้ออ้อยสำหรับฤดูการผลิตปี ๒๕๒๕/๒๕๒๖ ถึงปี ๒๕๒๙/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๕ และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ปรับปรุงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดปริมาณการผลิตน้ำตาลทราย และเงื่อนไข และราคา ในการรับซื้ออ้อยสำหรับฤดูการผลิตปี ๒๕๒๕/๒๕๒๖ ถึงปี ๒๕๒๙/๒๕๓๐ ฉบับลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๕ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๒๖ รวมทั้งประกาศ ระเบียบ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับประกาศดังกล่าวให้ยังคงใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาการใช้บังคับประกาศนั้น หรือจนกว่าจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง แต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

<sup>๒</sup>มาตรา ๑๗ คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒๓) กำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร้อ้อยและโรงงานโดยคำนึงถึงรายได้ที่

แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ

๔. เนื่องจากในการพิจารณาของคณะทำงานฯ ได้มีความเห็นแตกต่างออกเป็น ๒ ประการ คือ ประการแรกเห็นว่า การกำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงาน ต้องคำนึงถึงรายได้ที่ได้จากการขายน้ำตาลทรายและผลพลอยได้ทั้งหมดด้วย ทั้งนี้เนื่องจากมาตรา ๑๗ (๒๓) ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งแล้วว่าให้นำรายได้จากการขายผลพลอยได้ทั้งหมดมารวมคำนวณด้วย แต่มีความเห็นประการที่สองว่า การกำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานไม่จำเป็นต้องนำรายได้จากการขายผลพลอยได้ทั้งหมดรวมคำนวณด้วยก็ได้ ทั้งนี้เพราะตามมาตรา ๔<sup>๓</sup> แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ ได้กำหนดบทนิยามไว้ว่า “น้ำตาลทราย” หมายความว่า น้ำตาลที่ผลิตได้จากอ้อย และหมายความรวมถึงน้ำอ้อยซึ่งเคี่ยวเป็นน้ำเชื่อมหรือรูปอื่นเพื่อใช้ในการผลิตน้ำตาลทรายและในกรณีที่มีการนำผลพลอยได้มารวมเพื่อคำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายให้หมายความรวมถึงผลพลอยได้ด้วย และ “ผลพลอยได้” หมายความว่า กากน้ำตาล และหมายความรวมถึงผลพลอยได้อื่นใดที่ได้จากการผลิตน้ำตาลทราย จึงเห็นว่าอาจมีกรณีที่ไม่นำรายได้จากการขายผลพลอยได้มารวมคำนวณด้วยก็ได้

๕. คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นว่า เป็นปัญหาทางกฎหมาย จึงมีมติขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมหรือคณะกรรมการกฤษฎีกา<sup>๔</sup>

กระทรวงอุตสาหกรรมจึงขอหารือว่า การกำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลตามความในมาตรา ๑๗ (๒๓)<sup>๕</sup> แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ จะต้องนำรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้ทั้งหมดจากการผลิตน้ำตาลทรายมารวมกับรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลทราย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การคำนวณอัตราส่วนผลตอบแทนหรือไม่ประการใด

---

ได้จากการขายน้ำตาลทรายและผลพลอยได้ทั้งหมด เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคาอ้อยและค่าผลิตน้ำตาลทราย

ฯลฯ

ฯลฯ

๓ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“น้ำตาลทราย” หมายความว่า น้ำตาลที่ผลิตได้จากอ้อย และหมายความรวมถึงน้ำอ้อยซึ่งเคี่ยวเป็นน้ำเชื่อมหรือรูปอื่นเพื่อใช้ในการผลิตน้ำตาลทรายและในกรณีที่มีการนำผลพลอยได้มารวมเพื่อคำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายให้หมายความรวมถึงผลพลอยได้ด้วย

“ผลพลอยได้” หมายความว่า กากน้ำตาล และหมายความรวมถึงผลพลอยได้อื่นใดที่ได้จากการผลิตน้ำตาลทราย

ฯลฯ

ฯลฯ

<sup>๔</sup> หนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนมาก ที่ อก ๐๒๐๖/๑๗๑๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๐

<sup>๕</sup> โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) แล้ว เห็นว่า เมื่อประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ที่กำหนดปริมาณการผลิตน้ำตาลทราย และเงื่อนไข และราคาในการรับซื้ออ้อยสำหรับฤดูการผลิตปี ๒๕๒๕/๒๕๒๖ ถึงปี ๒๕๒๙/๒๕๓๐ ฉบับลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๒๖ สิ้นระยะเวลาใช้บังคับแล้ว การกำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคาอ้อยและค่าผลิตน้ำตาลทรายก็จะต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๗ (๒๓)<sup>๖</sup> แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ.๒๕๒๗ ซึ่งบัญญัติให้กำหนดโดยคำนึงถึงรายได้ที่ได้จากการขายน้ำตาลทรายและผลพลอยได้ทั้งหมด โดยจะไม่นำรายได้จากการขายผลพลอยได้มารวมคำนวณเลย หรือนำมารวมคำนวณเพียงบางอย่างหาได้ไม่ ส่วนความเห็นที่ว่า การกำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานไม่จำเป็นต้องนำรายได้จากการขายผลพลอยได้ทั้งหมดมารวมคำนวณก็ได้ โดยอ้างบทนิยาม “น้ำตาลทราย” ตามมาตรา ๔<sup>๗</sup> แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายว่า เนื่องจากบทนิยาม “น้ำตาลทราย” หมายความว่า น้ำตาลที่ผลิตได้จากอ้อย ..ฯลฯ...และในกรณีที่มีการนำผลพลอยได้มารวมเพื่อคำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย ให้หมายความรวมถึงผลพลอยได้ด้วย จึงอาจมีกรณีที่จะไม่นำรายได้จากการขายผลพลอยได้มารวมเพื่อคำนวณด้วยก็ได้ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่า บทนิยามนั้นเป็นเพียงคำอธิบายของอ้อยคำที่ใช้ในบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ เพื่อความสะดวกเท่านั้น และในกรณีดังกล่าวนี้บทนิยามก็ได้ขัดกันกับมาตรา ๑๗ (๒๓) เพราะเมื่อมีการปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๒๓) แล้วคำว่า “น้ำตาลทราย” ก็หมายความรวมถึงผลพลอยได้ด้วย

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๓๐

<sup>๖</sup>โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

<sup>๗</sup>โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)